

3. Закон України „Про загальну середню освіту”. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.
4. Лук'янченко М.І. Теоретико-методичні засади розвитку педагогіки здоров'я в Україні : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01/ Лук'янченко Микола Іванович.— Луганськ. — 400с.
5. Мардахаев Л.В. Социальная педагогика / Л. В. Мардахаев. — М.: Гардарики, 2003.— 269с.
6. Матвієнко О.В. Створення моделі спеціаліста на засадах теорії освітньої інноватики / Матвієнко О.В. // Педагогіка і психологія.— 2004.— №3.— С. 44–52.
7. Радченко А. В. Професійна підготовка майбутніх вчителів основ здоров'я у вищому навчальному закладі: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Радченко Аліна Володимирівна. — 2012. — 260 с.

УДК 796.071.42: 378

Василенко М.М.

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ФІТНЕС-ТРЕНЕРА» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

У статті обґрунтовано необхідність введення дисципліни «Професійна майстерність фітнес-тренера». В основі розробки програми є розуміння професійної майстерності як системної властивості особистості фахівця. Наведено фрагмент відповідної навчальної програми дисципліни.

Ключові слова: професія; фітнес-тренер; бакалавр; вища освіта; професійна майстерність.

***Василенко М.М. Роль и место дисциплины «Профессиональное мастерство фитнес-тренера» в процессе подготовки будущих специалистов.** В статье обоснована необходимость введения дисциплины «Профессиональное мастерство фитнес-тренера». В основу разработки программы положено понимание профессионального мастерства как системного свойства личности специалиста. Приведен фрагмент соответствующей учебной программы дисциплины.*

Ключевые слова: профессия; фитнес-тренер; бакалавр; высшее образование; профессиональное мастерство.

***Vasilenko M.M. Role and place of the discipline «Professional workmanship of fitness trainer» for the preparatory process of future specialist.** The necessary of discipline "Professional workmanship of fitness trainer" was substantiated. To the bases of development of program was laid the understanding of professional workmanship as a system property of professional's personality. A fragment of an appropriate educational program of the discipline was showed.*

Key words: profession; fitness trainer; bachelor; higher education; professional workmanship.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У зв'язку з введенням в 2010 році в Україні нової професії «фітнес-тренер», яка передбачає наявність у фахівця освітнього рівня «бакалавр», виникла необхідність у перегляді структури та змісту традиційних дисциплін та розробці нових. У Національному університеті фізичного виховання і спорту України проводиться подібна діяльність, в результаті якої розроблено державний стандарт напряму «Здоров'я людини» [7]. Однією з нових дисциплін, поданих у вищевказаному документі є «Професійна майстерність фітнес-тренера». Необхідність введення такої дисципліни обумовлена низкою факторів. По-перше, існує потреба сучасного суспільства в конкурентоспроможному молодому спеціалісті після закінчення вищого навчального закладу. По-друге, це необхідність синтезу знань, умінь і навичок отриманих студентами в процесі навчання. По-третє, це поява нової професії, яка має специфіку діяльності, а значить і шляхи досягнення високого професійного рівня.

Робота виконана згідно теми 3.9 «Удосконалення наукових засад спорту для всіх, фітнесу та рекреації» (№ держреєстрації 011U001735) науково-дослідницької роботи в НУФВСУ Зведеного плану НДР в сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підставою для розробки навчальної дисципліни було вивчення науково-методичної літератури, передового практичного досвіду, власні дослідження. Серед найбільш значущих джерел можна виокремити роботи К. Д. Волкова [6], С. А. Хазової [13], Т.Г. Беставішвілі [3], в яких розглядалися питання змісту професійної діяльності фітнес-тренера, обсяг його компетенцій. Крім того, нами враховувалися наукові положення сучасних психологічних концепцій

діяльності, особистості (Б. Г. Ананьєв [1], В. А. Семиченко, Г. В. Суходольський [9] та інші); положення педагогічних і психолого-педагогічних концепцій у галузі фізичного виховання і спорту (А. А. Деркач, А. А. Ісаєв, Г. Д. Бабушкін [2], І.П. Волков [5], Є.П. Ільїн [8] та інші). В окремих публікаціях автори роблять спроби оновлення змісту дисципліни «Професійна майстерність» при підготовці фахівців. Як правило, увага акцентується на необхідності викладання знань, умінь і навичок у відповідності до спеціальних компетенцій того чи іншого фахівця [4]. Потрібно зауважити, що подібна або близька за змістом дисципліна викладається у багатьох вищих навчальних закладах при підготовці фахівців за напрямом "Спорт", "Фізичне виховання". На наш погляд, в роботах має місце ототожнення понять «професійна діяльність» і «професійну майстерність», що в свою чергу змінює сутність предмету викладання. В зв'язку з цим, на наш погляд, виникає потреба конкретизації поняття «професійна майстерність» та перегляду змісту даної дисципліни.

Мета дослідження - розробити структуру та зміст дисципліни «Професійна майстерність фітнес-тренера».

Виклад основного матеріалу дослідження. Більшість авторів під поняттям «професійна майстерність» розуміють «психічне новоутворення, що виявляється у високому рівні розвитку знань, навичок, умінь, професійно важливих якостей особистості та забезпечує успіх у даній професійній діяльності...» [11, с. 24]; «системна властивість особистості фахівця, яка на основі розвитку його професійної придатності в процесі освіти і праці формується в індивідуальне (авторське) уміння, що дозволяє досягти вершин у професійній діяльності»; «найвищий рівень оволодіння працівником своєю професією (спеціальністю), який обумовлює певний перелік сформованих якостей: високу кваліфікацію і компетентність, надійність та відповідальність, здатність до творчості, стабільність результатів праці, технологічну культуру і самодисципліну тощо» [11, с. 52]. Таке тлумачення поняття «професійна майстерність» вимагає оновлення традиційних та розробку нових навчальних програм орієнтованих на формування передумов для кар'єрного та особистісного зростання майбутніх фахівців.

У Національному університеті фізичного виховання і спорту України дисципліна «Професійна майстерність фітнес - тренера» введена для підготовки бакалаврів за напрямом «Здоров'я людини» (кваліфікація: фітнес-тренер, фахівець з фізичної рекреації). Студентам четвертого курсу пропонується прослухати лекційний матеріал (14 годин), а також сформувані вміння та навички на практичних заняттях (82 години). Загальний обсяг дисципліни складає 4 кредити (144 години), включає самостійну роботу (48 годин). Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після засвоєння першого модуля та іспиту в кінці другого модуля (табл.1).

Таблиця 1

Фрагмент навчальної програми дисципліни «Професійна майстерність фітнес-тренера»

№	Назва розділів і тем	Форми занять	
		Лекції	Практичні заняття
Модуль 1 «Професійна майстерність: структурні компоненти»			
1 1	Сутність понять «професійна майстерність», «компетентність», «конкурентоспроможність». Етапи та особливості динаміки професійного зростання.	2	2
2 2	Характеристика фітнес-індустрії як галузі економіки та складової фізичної культури і спорту. Характеристика фітнес-послуги. Специфіка надання фітнес-послуг.	2	2
3 3	Загальні та специфічні принципи оздоровчого фітнесу. Сучасні підходи до розробки фітнес-програм. Ознаки інноваційності	2	4
4 4	Специфіка професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів в зарубіжних країнах. Напрямки діяльності фахівця в сфері фітнесу в США та країнах Європи. Корпоративні стандарти.	2	2
5 5	Професіограма фітнес-тренера. Поняття профвідбір, «профпридатність», «посадові обов'язки». Компетентності фітнес-тренера. Оцінка рівня власної підготовленості.	2	4
6 6	Постановка цілей у професійній діяльності. Етапи визначення мети. «Робота» з перешкодами. Пошук ресурсів. Професійна рефлексія. Тренінг професійно-значущих якостей. Аналіз біографій успішних особистостей. Методи профілактики конфліктів. Регулювання та вирішення конфліктів. Ораторська майстерність.	2	22

87	Класифікація підприємств нового стандарту у фітнес-індустрії (велнес-і спа-центри). Стандарти сервісу підприємства («люкс», «бізнес» і «економ» клас). Менеджмент і маркетинг у сфері оздоровчого фітнесу. PR-технології в організації діяльності та просування продукції фітнес-клубу. Командна взаємодія. Особисті продажі як фактор підвищення рентабельності сучасного фітнес-центру.	2	20
Модуль 2 «Творчий компонент діяльності фітнес-тренера»			
8	Специфіка діяльності фітнес-тренера в груповому форматі. Групова динаміка. Методи управління членами групи	-	4
9	Специфіка діяльності фітнес-тренера в персональному форматі. Принцип співвідношення «запиту» клієнта та доцільності надання фітнес-послуг.	-	4
10	Алгоритм розробки авторських фітнес-програм. Феномен рухової імпровізації в програмах різної спрямованості. Демонстрація практичних навичок.	-	6
11	Педагогічна майстерність фітнес-тренера. Педагогічні здібності. Специфіка діяльності з дитячим контингентом. К'юїнг. Демонстрація практичних навичок.	-	6
12	Засоби і методи мотивації клієнтів. Характеристика психологічних типів клієнта. Шляхи вирішення проблемних ситуацій. Методи профілактики «синдрому вигорання». Демонстрація практичних навичок.	-	6
Всього		14	82

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: 1) структуру, зміст професійної діяльності фітнес-тренера, етапи кар'єрного росту, а також підвищення кваліфікації; 2) чинники, що визначають ефективність діяльності у сфері оздоровчого фітнесу; 3) технологію планування власної професійної діяльності; 4) зарубіжний досвід професійного становлення фахівця в сфері фітнесу; 5) характеристику професіограми фітнес - тренера; 6) зміст організації та управління в структурі фітнес-клубу; 7) фінансово - економічні аспекти діяльності фітнес- тренера; 8) особливості роботи фітнес - тренера в груповому та персональному форматі; 9) методи вдосконалення рухової підготовки фітнес - тренера. Крім того, після закінчення навчального курсу студенти повинні вміти: 1) прогнозувати тенденції розвитку галузі; 2) оцінювати власний професійний і особистісний потенціал; 3) планувати професійну кар'єру; 4) складати бізнес-план; 5) проводити маркетингове дослідження; 6) володіти методами психічної саморегуляції; 7) комбінувати традиційні і розробляти інноваційні елементи у фітнес-програмах; 8) застосовувати різні способи мотивування клієнтів до здорового способу життя.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Таким чином, на основі вивчення науково-методичної літератури, передового практичного досвіду, власних досліджень було уточнено сутність поняття «професійна майстерність» та розроблена відповідна навчальна програма.

На наш погляд, представлена інформація може бути корисна при формуванні навчальних програм, як у вищій школі, так і в системі додаткової освіти фахівців у сфері фітнесу. У перспективі планується дослідження організаційно-методичних аспектів професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев. - СПб: Питер, 2001. - 288 с.
2. Бабушкин Г. Д. Психологические основы формирования профессионального интереса к педагогической деятельности / Г.Д. Бабушкин. - ОГИФК: Омск, 1990. - 186 с.
3. Беставишвили Т.Г. Разумный фитнес. Книга руководителя /Т.Г. Беставишвили. - СПб.: Изд-во «Нестор-История», 2011. - 536 с.
4. Бріскін Ю., Передерій А., Пітин М. Удосконалення структури та змісту навчальної дисципліни «Професійна майстерність тренера» / Ю. Бріскін, А. Передерій, М. Пітин // Фізична активність, здоров'я і спорт. - 2010. - №1. - С. 76-83.
5. Волков И. П. Спортивная психология и акмеология спорта / И.П. Волков. - СПб. : БПА, 2001. - 187 с.
6. Волков К.Д. Формирование у будущих специалистов по физической культуре и спорту специальных профессиональных компетенций для работы в оздоровительном фитнесе: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук: 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / К.Д. Волков; - Москва, 2009.- 24 с.
7. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини». Офіційне видання. Київ: «Олімпійська література», 2013 - 60 с.
8. Ильин Е. П. Психология физического воспитания /Е.П. Ильин. - СПб., издательство РГПУ им. А. И. Герцена, 2000.-486 с.

9. Организационная психология / под ред. Г. В. Суходольского. – Х. : Изд-во Гуманитарный Центр, 2004. – 256 с.
10. Основы персональной тренировки / под ред. Роджера В.Эрла, Томаса Р. Бехля; пер. с англ. И. Андреев. – К.: Олимпийская литература, 2012. – 724 с.
11. Семиченко В.А. Проблемы мотивации поведения и деятельности человека. Модульный курс психологии. Модуль «Направленность». / В.А. Семиченко. - К.: Миллениум, 2004. – 521 с.
12. Традиции и инновации российского высшего образования в сфере физической культуры: опыт транскультурного ориентирования: [монография] / Нац. гос. Ун-т физ. культуры, спорта и здоровья им. П.Ф. Лесгафта; / под ред. Е.В. Утишевой, Н.Г. Закревской. – СПб.: Изд-во «Стратегия будущего», 2011.– 274 с.
13. Хазова С.А. Развитие конкурентоспособности специалистов по физической культуре и спорту в процессе профессиональной подготовки: [монография] / С.А. Хазова. – Майкоп: Адыгейский государственный университет, 2011. – 24 п.л.

УДК 796.012.35

¹Василец В.В., ¹Дронова В.М., ²Врублевский Е.П.
¹Полесский государственный университет, Пинск, Беларусь
²Гомельский государственный университет им. Ф. Скорины

МУЗЫКАЛЬНО-РИТМИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ

Рассматривается проблема музыкально-ритмической подготовки будущих специалистов по физическому воспитанию. Представлен комплекс мероприятий по повышению уровня ритмичности и музыкальности студентов. Педагогический эксперимент показал эффективность проведенных мероприятий, что привело к достоверному повышению уровня музыкально-ритмической подготовленности занимающихся.

Ключевые слова: ритмичность, музыкальность, подготовка будущих специалистов, физическое воспитание.

Василец В.В., Дронова В.М., Врублевский Е.П. Музично-ритмічна підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання. Розглядається проблема музично-ритмічної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання. Представлений комплекс заходів з підвищення рівня ритмічності і музичальності студентів. Проведений педагогічний експеримент показав ефективність проведених заходів, що призвело до достовірного підвищення рівня музично-ритмічної підготовленості.

Ключові слова: ритмічність, музичальність, підготовка майбутніх фахівців, фізичне виховання

Vasilets V.V., Dronova V.M., Vrublevsky E.P. Music and rhythm training of future specialists in physical education. In the article the problem of musical and rhythmic training of future specialists in physical education. A complex of measures for the improvement of rhythm and musicality students. Conducted pedagogical experiment showed the effectiveness of the measures, which led to a significant increase of the level of musical and rhythmic preparedness.

Key words: a rhythm, musicality, training of future specialists, physical education.

Постановка проблемы. Специфика профессиональной деятельности специалистов по физическому воспитанию отличается особой широтой отношений субъект – объект – субъектного характера, где в качестве объекта выступает двигательная деятельность. Широкое применение в физическом воспитании музыкального сопровождения приводит к тому, что наряду с умениями комплексной координации, будущим специалистам необходимо обладать чувством ритма, на базе которого развивается двигательная координация, достаточный уровень музыкальности, умение эмоционально и выразительно выполнять движения.

Кроме этого, для мотивации занимающихся следует правильно выбрать музыкальное сопровождение по характеру, темпо-ритмическим характеристикам, эмоциональности [2,6]. С целью экстраполяции новых форм движений, конструирования программ занятий будущим специалистам в области физического воспитания требуется также сложный и многообразный комплекс перцептивно-интеллектуальных и двигательных качеств, связанный с выполнением сложных координационных двигательных действий в соответствии с изменяющимся ритмом и характером музыкального